

KİŞİSEL WEB SAYFALARININ ÖĞRETİM SÜREÇLERİNE DAHİL EDİLMESİ (WORDPRESS İÇİN LMS EKLENTİSİ ÖRNEĞİ)

Seda Türeç,
MSGSÜ, Enformatik Bölümü
sedaturec2003@hotmail.com

Öğr. Gör. Kemal Şahin
MSGSÜ Enformatik Bölümü
kemalsahin@gmail.com

Özet

İnternet teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte kişisel web sayfası yapmak ve yayına almak giderek yaygınlaşmaktadır. 2012 sonlarına bakıldığında zaman, aktif olarak tanımlı 230 milyon üzerinde alan adı tespit edilmiştir. Web sitelerinin bu kadar yaygınlaşmasında en önemli rollerden birini, içerik yönetim sistemleri oluşturmaktadır. İlerleyen sürümleriyle beraber yetenekleri de artan bu sistemler; kullanıcılara pratik ve hızlı içerik paylaşımı yapabileceği bir altyapı sağlamaktadır. Daha fazla içeriğe ve içeriğin yayınlanma süreçlerine özelleştirildikleri için bazı özel gereksinimlerde zayıf ve yetersiz kalabilmektedirler. Bu tip eksikliklerin başında da eğitim süreçleri gelmektedir. Kendi kişisel web sayfasını yapmış bir öğretmenin, öğretim süreçlerinde web sayfasını kullanmak istediği zaman yapabileceği aktiviteler, hem sınırlı kalmakta hem belli bir standarda uymamaktadır. Yapılan araştırma sonucunda; bu tip ihtiyaçlar var olan araçlar ile karşılanmaya çalışılmaktadır. Özellikle eğitim süreçlerinde bu hazır sistemlerin, hem barındırdıkları araçlar hem de eklentileri zayıf ve yetersiz kalmaktadır. Bu sistemleri kullanan ve aynı zamanda eğitim süreçlerini de web siteleri üzerinden yönetmek isteyen öğretmenler için özel bir eklenti ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyaca yanıt verebilmek adına 2012 web trendleri ve kullanıcı eğilimleri incelenmiş ve popülerliği giderek artan Wordpress adlı içerik yönetim sistemi üzerinde örnek bir çalışma geliştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: İçerik yönetim sistemi, wordpress, web teknolojileri, kişisel web sitesi, ders yönetim sistemi.

INCLUSION OF PERSONAL WEB PAGES TO EDUCATIONAL PROCESS (SAMPLE OF LMS PLUG-IN FOR WORDPRESS)

Abstract

During the development of Internet Technologies, making a personal web page and publishing become widespread. On the End of 2012, 230 million active domain names are determined. The biggest role of the increasing of the publishing web site is content management systems. They provide users a system to post their content easily and fast. They focus on publishing and posting content. For this reason, they can be weak and can fail in some special requirements. Educational process is one of them. The teacher who did your own web page can want to share course notes or homeworks on the internet. However; these systems don't have sufficient modules or plug-in for these requests. The specific plug-in which run on CMS is needed for education processes. On behalf of responding the this request, a sample plug-in is developed for wordpress that is growing popularity according to user trends.

Key Words: Content management systems, wordpress, web technologies, personel web pages, learning management systems

GİRİŞ

2003 yılından bu yana yetişen nesiller, teknoloji ile iç içe büyüdükleri için algılamaları ve adaptasyonları çok hızlı olmaktadır. Birçoğunun okuma yazma bilmeden bilgisayar kullanmayı öğreniyor olması da geleneksel yöntemlerle verilen eğitimin yetersiz kalabileceğini öngörülmektedir. Ayrıca, bu kuşaktaki öğrencilerin motivasyonunu yüksek tutabilmek için öğretmenlerin teknolojiye daha yakın olması bir gereklilik halini almaktadır. Bu nedenle örgün eğitim, artık belirli bir ortamda belirli bir süre içerisinde gerçekleşmenin çok daha ötesinde nitelikler barındırması gerekmektedir. Örgün eğitim esnasında öğretmenin üstlendiği rolü, eğitim sonrasında devam ettirmesi ve öğrencilerin aktif olarak bulunduğu ortamları yakalayabilmesi önem kazanmaktadır. Bu noktada e-öğrenme araçlarının önemi ve değeri artmakta, bu araçların her türlü eğitmenin kullanabileceği boyuta getirilmesi gerekmektedir.

Bu çalışma kapsamında geliştirilen araç; her eğitmenin kendi web sitesi veya belirlediği bir site üzerinden öğrencilerine ulaşıp kişisel bir eğitim yönetim sistemi yaratmasına olanak sağlayacak bir altyapıdır. WordPress gibi açık kaynak, ücretsiz ve yaygın bir platform üzerinde geliştirilerek minimum teknik bilgiyle her çeşit eğitmenin kullanımına sunulmaktadır. Geliştirilen eklenti ücretsiz ve açık kaynaktır. Eğitmen ve öğrenci arasındaki iletişimi kuvvetlendiren ve hızlandıran araçlarla donatılmıştır. Açık kaynak lisansları çerçevesinde, internet üzerinden yayımlandığı için öngörülmeyen hataları çözebilmek, yeni özellikler ekleyebilmek için gelecek önerilerden yararlanmak üzere geliştiricilerin hizmetine sunulmuştur.

WEB SİTELERİNİN İÇERİK YÖNETİM SİSTEMLERİYLE İLİŞKİSİ

Son yıllardaki gelişmeler ile İnternetin vazgeçilmez öğelerinden web siteleri artık kurumların ve birimlerin kontrolünden çıkıp basit internet kullanıcısının kontrolüne geçmiştir. Bu dönüşümde en büyük etkiyi, O'Reilly Media tarafından 2004'de kullanılmaya başlanan bir kavram yaratmıştır. "Web 2.0" olarak adlandırılan bu kavram ile yeni nesil (ikinci nesil) internet hizmetleri tanımlanmış ve yeni bir bilgi akışının yaratıldığı belirtilmiştir. İkinci nesil internet hizmetleri, (yani toplumsal iletişim siteleri, vikiler, iletişim araçları, folksonomiler v.b.) internet kullanıcılarının ortaklaşa ve paylaşarak yarattığı içeriğe odaklanmaktadır. Kavram hala tam olarak net bir tanım içerisine oturtulamadığı için "Web 2.0" bir teknolojiden çok, yeni bir bakış açısı olarak tanımlana bilmektedir. Kavramın yaratıcısı Tim O'Reilly'da yaptığı tanımda bu yaklaşımı doğrulamıştır. Tim O'Reilly'a göre; "Web 2.0, Bilgisayar endüstrisinde internetin bir düzlem olarak ilerlemesiyle bir işletme devrimi ve bu düzlemin kurallarını başarı için anlamaya çalışmaktır. Bu kurallar arasında başlıcası şudur: Ağ etkilerini daha çok insanın kullanabilmesi için programlar kurmak."

Yeni yaklaşımın, eski web dünyasına göre en büyük getirisi; büyük sistemler üzerinde üretilen içeriğin kullanıcılar için mikro boyutlara indirgenmesidir. Böylece, kullanıcı hem içerik üretiminde görev alabilir hem de tüketiminde aktif rol oynar. Herhangi bir teknolojik işlemle uğraşmadan, sağlanan olanaklar sayesinde pratik ve hızlı bir şekilde üretken işlemler gerçekleştirebilir. Bu yeni yaklaşımlar ile üretilen yazılımlar, kullanıcının teknik kabiliyetini ikinci planda yorumlar ve kullanıcıdan beklentilerini azaltır. Böylece, kullanıcının hızlı adapte olup kullanabileceği sistemler yaratılmış olur.

Yeni nesil web hizmetleri odağında olan içerik, bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı gelişimi ile önemi ve değeri giderek artmaktadır. İçerik kavramının değer kazanması "yönetilme" ihtiyacını doğurmuştur.

"İçerik" kavramı, bir şeyin içinde bulunanların bütünü, muhtevası olarak tanımlanmaktadır.(TDK Sözlük, 2010) Bu bağlamda elektronik ortamdaki içerik, sayısal bilginin her hangi bir birimi olarak nitelendirilmektedir. Metin, ses, görüntü, grafik, belge, kayıt, video gibi farklı elektronik formatlarda olabilir. Farklı formatlarla beraber sayıları da artmaktadır. Böylece hem çeşit hem de miktar arttığı için kontrol altında tutulabilmesi, kategorize edilip tasnif edilebilmesi için yönetilmesi gerekmektedir. İşte tam bu noktada "İçerik Yönetim Sistemleri" 'ne büyük görevler düşmektedir. İçerik Yönetim Sistemi (İngilizce: Content Management System, kısaca CMS) katılımcı teknikler ile belge ya da benzeri içeriklerin yaratılmasına ve düzenlenmesine yardımcı olan yazılım dizgeleridir.(Bundan sonraki bölümünde İYS olarak adlandırılacaktır.) (Dr. Andreas Mauthe, 20004) İçerik yönetimi, kurumsal bilginin bütün oluşturma, yayınlama, paylaşma ve depolama süreçlerini içermektedir. Söz

konusu süreçleri kolaylaştırmak ve standardize etmek için kullanılan kaynak, araç ve mekanizmaları bütünlük olarak içeren, veritabanı yapısı üzerine oturtulmuş sistemlere İçerik Yönetim Sistemi denmektedir (Dr. Andreas Mauthe, 20004). İçerik yönetim sistemi uygulamaları, mevcut kurumsal bilginin organize edilmesi, düzenlenmesi, denetlenmesi, depolanması, arşivlenmesi, paylaşılması ve sunumunu sağlar. Söz konusu sistemler ister teknik ve isterse teknik olmayan bireylerin önceden tanımlanmış kurallar, süreçler, iş akışı ve standartlar çerçevesinde çeşitli şekillerdeki içeriği (ses, görüntü, video, belge vb.) oluşturulması, düzenlenmesi ve çeşitli formatlarda yayınlanabilmesini mümkün kılmaktadır. Yönetilen içeriğin türüne göre içerik yönetim sistemleri çeşitlenmektedir:

- Web içeriği yönetim çözümleri
- Belge yönetim çözümleri (Word, Excel, pdf, ...)
- Çoklu ortam yönetim çözümleri –Digital Asset Management (Video, ses, görüntü, fotoğraf, ...)
İçerik yönetim sisteminin amaçlarını temel olarak aşağıdaki gibi sıralamaktadır:
- Sistemin esnekliğini arttırmak,
- Bilginin, genel kalitesini yüksek tutmak; doğru, güncel ve kapsamlı bilgi sağlamak,
- Verimlilik ve yönetim açısından katkı sağlamak,
- Sisteme çabuk güncellenebilme yeteneği kazandırmak
- İş bilgisinin korunmasını sağlamak (İşi bilen insanların anlık yokluğunun, organizasyon içindeki kullanılabilir olan bilginin azalmasına sebep olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda içerik yönetim sistemi, bu bilginin dokümanite edilerek herkesin kullanımına açılmasında ve bilginin korunmasında önemli bir rol oynar.)

Bir içerik yönetim sisteminin beş temel özelliği vardır (White, 2005):

- İçerik geliştirmedeki rollerine veya içeriğin türüne göre kullanıcılar tanımlayabilmek.
- Bir içeriğin gelişim sürecini bu bağlamda versiyonlarını takip edebilmek.
- Kurumsal içeriği bir havuzda toplamak.
- İşbirlikli çalışma süreçlerin iş akışı için görevler tanımlayabilmek bu doğrultuda uyarı mesajları gönderebilmek (örneğin editör içeriği düzenledikten sonra yayımcı onaylar vb...).
- Özelleştirilebilir bir yapı sağlamak.
Bu bağlamda bünyesinde birlikte çalışan farklı gruplar, değişik rol ve sorumluluklar barındırmaktadır:
- Yazar: İçeriğin oluşturulması ve bazen de düzeltilmesinde yer alır.
- Editör: İçeriğin ince ayarının yapılması ve yayım şeklinin belirlenmesiyle uğraşır.
- Yayımcı: İçeriğin yayımlanmasını onaylar ve bunun sorumluluğunu üzerine alır.
- Yönetici: Kullanıcıların rollerini belirler ve içerikle ilgili teknik sorumluluğu üstlenir.
- Okuyucu / Misafir: Genelde içeriğin sadece yayımlanmış ya da yayımlanmak üzere olan halini görme hakkına sahip, içerikten faydalanan son kullanıcıdır.

Piyasada binin üzerinde web tabanlı içerik yönetim sistemi mevcuttur. Bu sistemler pazarlama stratejilerine göre ticari ve açık kaynaklı olarak 2 ana gruba ayrılmaktadır. Ticari olanlar genellikle kriptolu kod sistemi ile geliştirildiği için üçüncü bir kişi tarafından geliştirilmeye kapalıdır. Açık kaynak kod sistemi ile geliştirilen İYS ise özgür lisanslama prensipleri ile paketlenildiği için geliştirilmeye açıktır.

Ticari sistemler, ait olduğu firmalar bünyesinde geliştirildiği için bu çalışma dışında tutulmuştur. Açık kaynak kodlu sistemler arasında 2012 yılında CMSCRITIC adlı araştırma grubu, İYS konusunda bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaya göre temel İYS özelliklerini barındıran sistemler belirlenmiş ve en çok kullanıcılar tarafından tercih edilenler sistemler sıralanmıştır. Bu sıralamaya göre ilk üç; wordpress, joomla ve drupal olarak şekillenmiştir. [3] 2001 yılında bir blog sistemi olarak geliştirilmeye Wordpress, son sürümlerindeki eklenen özelliklerle beraber güçlü bir İYS'ye dönüşmüştür. Şu an indirilebilir veya web tabanlı olarak direk kullanıma açıktır. Web tabanlı hesap ile şu an itibarıyla 63 milyondan fazla web sitesine ev sahipliği yapmaktadır. (2013, wordpress.com istatistikleri) Resmi İngilizce web sitesi üzerinden indirilebilir versiyonu 15,5 milyondan fazla indirilmiştir. Açık kaynak kodlu, GPL lisanslı ve ücretsizdir. B2/cafeolog projesinin resmi devamı kabul edilir. Dünyanın her yerinden isteyen herkesin katkıda bulunmasına açıktır. Topluluk tarafından ve yine topluluk için geliştirilmekte ve desteklenmektedir. Bu şekilde her geçen gün daha da kullanışlı ve sağlam bir sistem haline gelmektedir.

İYS'ler bireylerin kendi web sitelerini yapıp yönetmesi açısından da pratik ve kolay bir çözüm olmaktadır. Sahip oldukları nitelikler, kişisel web sitesi temel ihtiyaçları karşılamaktadır. Sadece özel branşlar için yeterli olanakları barındıramadığı bazı özel durumlar olmaktadır. Örneğin; Wordpress'in eğitim amaçlı kullanılabilmesi için gerekli eklenti sayısı çok azdır. Şubat 2013, komünite tarafından onaylanmış geliştirilmesi hala devam eden 3 tane eğitim yönetim sistemi bulunmaktadır.

İNTERNET TABANLI EĞİTİM SÜREÇLERİNDE ÖĞRENME YÖNETİM SİSTEMLERİNİN ROLÜ

İnternet tabanlı eğitim; internet, intranet veya ekstranet üzerinden bir web tarayıcısıyla eğitimsel bir içeriğin sunumu olarak tanımlanmaktadır. (US, 2011) Bu süreçte kaynaklar; e-posta, haber panoları ve tartışma grupları gibi diğer öğrenme kaynaklarına da bağlantılar sağlamaktadır. Web temelli eğitimde, dersin yönergelerini sağlayacak, tartışma gruplarını yönetecek, dersleri sunacak ve benzeri işleri yapacak dersi yönlendirecek bir öğretim elemanına gereksinim vardır. Bu süreci bütün olarak otomasyona geçiren yazılımların oluşturduğu sistem, "Öğrenme Yönetim Sistemi" olarak tanımlanmaktadır. (İngilizce: Learning Management System, kısaca LMS).

Öğrenme Yönetim Sistemi, doğru zamanda doğru öğrenen felsefesi ile sunulan içerik ve öğrenme nesnelərini yönetmektir. (Bundan sonraki bölümünde ÖYS olarak adlandırılacaktır.) (Akpınar, 2005). Öğrenme yönetim sistemi içeriklerin dağıtımını, yönetimi ve öğrenme materyallerinin tekrar kullanılabilmesi için tasarlanmış bir çatıyı bünyesinde barındırmaktadır. (Hodgins, 2005). Bilgiyi öğrenme içeriğine dönüştürür, öğrenene ve öğrenme amaçlarına göre içeriği farklı şekillerde sunabilme kabiliyetine sahiptir. Sistem içeriğin düzenlendiği, bir araya getirilip anlamlı bütünlerin oluşturularak yayınlandığı merkezi bir havuz ve veritabanından oluşmaktadır. Öğreneni ve öğrenci kayıtlarını izleyen araçları bünyesinde barındırmaktadır. Öğrenme yönetim sistemindeki içerikler / dersler yaygın olarak web tabanlı araçlar ile tasarlanmaktadır ve bir web tarayıcısı aracılığı ile görüntülenmektedir. Bir öğrenme içerik yönetimin sisteminin içerisinde:

Bileşenler:

- Html sayfalar, XML veri, Çokluortam, sınav
- Öğrenme nesneleri
- Dersler
- Görünümü özelleştirmeye yarayan şablonlar
- Gezinti (navigation) ve arayüz
- Üstveri (Metadata) bulunmaktadır.

Piyasada farklı özellikler barındıran gerek açık kaynak kodlu gerekse ticari pek çok öğrenme içerik yönetim sistemi mevcuttur. Bunların seçimi kurum politikalarına bağlı olmakla birlikte bir öğrenme içerik yönetimi sistemi seçerken aşağıdaki özellikleri desteklemesi kullanım açısından faydalı olmaktadır:

- İş akışı yönetimi (ders oluşturma sürecinde kullanılmaktadır)
- Proje/Ödev yönetimi
- İşbirlikli olarak ders geliştirebilme / oluşturabilme (öğrenme nesnesi tabanlı modüler bir yapı geliştirilirken önemli olmaktadır.)
- İçeriği IMS ve SCORM uyumlu olarak
- import/export edebilme özelliği
- Kullanılması planlanan bütün media formatlarını destekleme
- İzleme süreçlerini yenileme ve değiştirme imkanı
- Standartlara uygun Üstveri bilgisi tutma
- Arayüzün ihtiyaçlara cevap vermesi
- Sistemin test olanağı tanınması / ortamı sağlama
- Öğrenme içeriklerinin öğrenen ihtiyaçlarına göre adaptasyonuna / uyumlaştırılmasına imkan tanınması.

Bu özellikler barındıran çok sayıda hem ticari hem de açık kaynak olarak dağıtılan ÖYS bulunmaktadır. E-öğrenme süreçlerinde, web teknolojilerinde meydana gelen değişimlere paralel olarak hem anlayış hem de uygulama açısından İYS'lerde farklılaşma görülmektedir. Fakat bu farklılaşma bireyselleştirme boyutunda olmamıştır. Bu sistemler, genellikle çoklu öğretmen destekli olup merkezi bir yönetim stratejisi ile

geliştirilmiştir. Yani bir önceki bölümde bahsedilen kurulumu basit, kullanımı kolay İYS'ler kadar bireysel bir çözüm sunamamaktadır.

ÖRNEK MODEL: WORDPRESS TABANLI ÖYS EKLENTİSİ; SEKE LMS

ÖYS'lerin sahip olduğu niteliklerin, onların bireysel pratik çözümler olabilmesini engellemektedir. Türkiye koşullarında çok sayıda okulda, öğretmenlerin örgün eğitimde verdiği eğitimi destekleyici web tabanlı bir çözüm sunulamamaktadır. Bu noktada bu ihtiyacı giderebilmek için öğretmenler bireysel çözümler ve yöntemler geliştirmek zorunda kalmaktadır. Üretilen çözümlerde genellikle, varolan sistemlerin elverdiği ölçüde, eğitim destekleyici bir nitelik kazandırılmaya çalışılmaktadır. Ayrıca, özel eğitim veren, kurs yürüten eğitimciler için de aynı durum daha vahim koşullarda gerçekleşmektedir. Bu nedenle her türlü eğitimci için ÖYS'lerin sahip olduğu nitelikleri barındıran özel bir sistem geliştirme ihtiyacı doğmuştur. Bunu yaparken de kullanıcıları yeni bir sisteme adapte etmek yerine aktif kullandıkları bir sisteme dahil etme daha doğru bulunmuştur. Çünkü, gelişen teknolojiler ile beraber yeni bir kullanıcı dostu yaklaşımı olarak benimsenen "Gereksiz Yere Beni Düşündürme" prensibinden hareket edilmiştir. (İngilizce: Don't make me think) Bu prensibe göre; kullanıcılar basit ve hızlı olarak geliştirilen hizmete veya araca adapte olmalıdır. Bu adaptasyon işlemi sırasında herhangi bir özel kılavuza ihtiyaç duymamalıdır. (Krug, 2006).

Kullanıcıların adaptasyon süresini kısaltmak adına var olan bir deneyimlerinden (wordpress ortamı bilgisi) hareket ile bir sistem geliştirilmiştir. Wordpress kullanıcılarının bildiği bir arabirim ile tasarlanmıştır ve mevcut olan tüm altyapı olanakları ile sorunsuz çalışmaktadır. Ekstra bir gereksinime ihtiyaç duymamaktadır. Kullanıcılar sahip olduğu tema ve benzeri tüm öğeleri kullanmaya devam edebilmektedirler.

SEKELMS olarak adlandırılan bu sistem temel ÖYS niteliklerini bünyesinde barındırmaktadır. Açık kaynak ve ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. (bost.msgsu.edu.tr/SeKeLMS adresinden indirile bilmektedir.) Sahip olduğu özellikler aşağıda sıralanmıştır. Wordpress'de yönetici görevini üstlenen kullanıcı tüm bu işlemleri SEKELMS ile yapabilmektedir.

- WordPress Adaptasyonu
  - Sade ve ücretsiz WordPress teması ayrıcalığı,
  - Herhangi bir Wordpress Teması ile uygun çalışan altyapı,
  - Eğitim panelinin yanı sıra güçlü ve dinamik üyelik sistemi entegrasyonu,
  - Kullanıcıların siteye mobil veya web ortamından rahatlıkla ulaşabilme olanağı, (esnek ve kuvvetli tema tasarımı)
- Limitsiz Ders Ekleme
  - Açılan derslere sınırsız ders notu veya ödev ekleyebilme,
  - Mezun olmuş öğrencilerin takip edebilme,
  - Öğrencilerin ders seçimi ve takibi yapabilmesi için özel bir panel,
  - Açılan dersler için kota belirleme ve kota yönetimi,
  - Öğrencilerin ders ekleme ve yönetmeleri için gelişmiş panel,
- Güçlü Kontrol Mekanizması
  - Video veya diğer dosya tiplerini yükleyerek ders materyalleri destekleyebilme, sadece kayıtlı öğrencilerin görebilmesini sağlama
  - Sisteme yeni bir ders notu veya ödev/proje eklendiğinde öğrencilerin e-mail ile haberdar edebilme,
  - Tüm kayıtlı öğrencileri tek panelden rahatça kontrol etme olanağı,
  - İhtiyaç halinde, geliştirici ekip tarafından hızlı ve etkin e-mail desteği
- Tamamen Ücretsiz olarak indirilip kolay kurulabilir,
- Açık Kaynak Lisanslı.

Bu eklenti sayesinde, her türlü eğitimci öğretim süreçlerini çevrimiçi ortama taşıyabilmektedir. Kendi kişisel web siteleri üzerinden veya bu iş için özel belirledikleri site üzerinden öğretim aktivitelerini öğrencileri ile gerçekleştire bilmektedirler.

SEKELMS, PHP tabanlı olarak wordpress'in geliştiricilere sağladığı özel kütüphaneler kullanılarak geliştirilmiştir. Veritabanı işlemlerinde wordpress'inde kullandığı MySQL kullanılmıştır.

Şu an, kapalı davetiye sistemi ile kullanıcıyla buluşan sistem, çok kısa sürede yaygınlaşmış ve birçok akademisyen ve öğretmen tarafından aktif olarak test edilmeye başlanmıştır. Gelecek dönemler içerisinde wordpress komünitesine dahil edilecek ve yüksek sayıda indirme oranlarına ulaşacağı beklenilmektedir.

SONUÇ

Öğretim sürecinde internetin aktif olarak kullanılması ve dahil edilmesi, gelecek dönemlerde de popülerliğini artıracaktır. Ayrıca, bireysel niteliklerin ön plana çıkarıldığı kişisel web sayfaların rolü de, bu durumda kritik önem taşımaktadır. Bu çalışma kapsamında geliştirilen eklentinin sahip olduğu kurgu ve mimari, ilk etapta alınan olumlu geri dönütlerle etkin rol alacağını ispatlamıştır. Eklentinin test edilmesi için çeşitli e-posta gruplarına ve konuyla ilgili Türkiye'nin önde gelen birçok Eğitim Bölümüne e-postalar gönderilmiştir. Gönderilen bu e-postalarına %80 oranında olumlu yanıt dönülmüş ve eklenti test edilmeye başlanmıştır. Bu çalışmanın tamamlanması gerektiği zaman dilimi esnasında, olumlu dönen akademisyenler ve öğretmenlerin çoğunluğunun test süreci henüz bitmemiştir.

Henüz test aşaması tamamlanmadığı için alınan görüşler ve geribildirimler bu çalışma kapsamına dahil edilememiştir. Gelecek dönemlerde yapılacak çalışmalarda bu görüşler paylaşılacaktır. Bu görüşler temel alınarak sistemde iyileştirmeler yapılacak ve bir sonraki sürüm için gerekli eklemeler yapılacaktır. Yine bu çalışma kapsamına dahil edilmeyen öğretim sürecine katkısı ölçümlenecek ve bireysel ÖYS'lerin öğretim sürecine olumlu/olumsuz etkisi değerlendirilecektir. Bu çalışmada eksik kalan önemli bir diğer unsurda, wordpress için varolan ÖYS'lerin SEKELMS ile karşılaştırılması ve kullanıcı görüşlerinin değerlendirilmesi olacaktır.

Not: Bu çalışma 25-27 Nisan 2013 tarihlerinde Antalya'da 28 Ülkenin katılımıyla düzenlenen " International Conference on New Trends in Education – ICONTE – 2013 "da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

- Boiko , B.(2004) Content Management Bible (2nd Edition). ISBN-10: 0764573713
Don't Make Me Think: A Common Sense Approach to Web Usability, Steve Krug, New Riders, 2006
Mauthe, A. &P. Thomas (2004). Professional Content Management Systems: Handling Digital Media Assets. Moving Media Storage Technologies: Applications & Workflows for Video and Media Server Platforms. Francis US, 2011. S. 381
The nature and origin of instructional objects, Hodgins, H. W., In D. A. Wiley (Ed.) , 2005
Wiley J. & Sons. ISBN 978-0-470-85542-3.
White M. (2005)The content management handbook. Facet Publishing,.